گفت بگو: بار الها ای آفریدگار آسمان ها و زمین، آگاه به آشکار و نهان؛ پروردگار و مالک همه چیز؛ گواهی می دهم که معبود بر حقی جز تو نیست؛ به تو پناه می آورم از شر نفسم و شر شیطان و شرک او.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که ابوبکر صدیق رضی الله عنه فرمود: ای رسول خدا، کلماتی را به من بیاموز که در صبح و شام بگویم؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «قُل: اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ والأَرْضِ عَالِمَ الغَيْبِ والشَّهَادَةِ؛ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ وأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»: «بگو: بار الها ای آفریدگار آسمان ها و زمین، آگاه به آشکار و نهان؛ پروردگار و مالک همه چیز؛ گواهی می دهم که معبود بر حقی جز تو نیست؛ به تو پناه می آورم از شر نفسم و شر شیطان و شرک او. از اینکه به خودم بد کنم - و مرتکب گناه شوم- یا از اینکه به مسلمانی بد کنم، به تو پناه می آورم». رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «قُلْهَا إِذَا أَصْبَحْتَ، وإِذَا أَمْسَيْتَ، وإِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ»: «این ذکر را صبح و شام و نیز پیش از خواب بگو».

[صحیح است] [به روایت ترمذی - به روایت نسائی - به روایت ابوداوود - به روایت احمد]

این ذکر از جمله اذکاری است که صبح و شام گفته می شود و رسول الله صلی الله علیه وسلم آن را با درخواست ابوبکر صدیق رضی الله عنه به او آموخته است. رسول الله صلی الله علیه وسلم به او ذکر و دعایی را آموخت که صبح و شام آن را بخواند؛ و به او امر نمود تا بگوید: «اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ والأَرْضِ» یعنی یا الله، ای آفریننده ی آسمان ها و زمین؛ اشاره به این دارد که الله متعال آنها را بدون اینکه مثالی در گذشته داشته باشند از عدم به هستی آورده و خلق کرده است؛ «عَالِمَ الغَيْبِ والشَّهَادَةِ» یعنی عالم و آگاه به آنچه از دیدگان خلائق پنهان است و آنچه می بینند و شاهد آن هستند؛ زیرا الله تعالی حال و آینده و گذشته را می داند. «رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ» یعنی ای پروردگار و مالک همه چیز؛ الله متعال پروردگار و مالک همه چیز است. «أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ» یعنی با زبان و قلبم اعتراف می کنم که معبود بر حقی جز تو نیست و هرچه جز تو عبادت می شود باطل است و حقی در بندگی و عبودیت ندارد و حق بندگی و عبودیت تنها برای الله عزوجل می باشد. «أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي»؛ زیرا نفس شرارت هایی دارد چنانکه الله متعال می فرماید: «وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيَ» [یوسف: 53] «من هرگز خود را بی گناه نمی شمارم. بی شک، نفس [وسوسه گرِ انسان، او را] پیوسته به بدی فرمان می دهد مگر نفس [کسی] که پروردگارم به او رحم کند». بنابراین چون الله متعال انسان را از شرارت های نفسش مصون ندارد و حفظ نکند، نفسش به او ضرر رسانده و او را به بدی دستور می دهد؛ و چون الله متعال انسان را از شر آن حفظ کند، در مقابل او را در خیر و خوبی توفیق می دهد. رسول الله صلی الله علیه وسلم این ذکر و دعا را با این بخش به پایان می رساند: «وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ»؛ و در روایتی «شَرَکه» آمده است؛ یعنی از الله متعال بخواه و طلب کن که تو را از شر شیطان و شر شرک او در پناه خویش محفوظ دارد؛ به عبارت دیگر از شر شرک یا شَرَکی که تو را به آن دستور می دهد حفظ نماید؛ و «الشَرَک» عبارت است از آنچه ماهی و پرنده و موارد مشابه به وسیله ی آن صید می شود؛ زیرا شیطان دام دارد و با این دام فرزندان آدم را یا از طریق شهوات و یا شبهات شکار می کند. «وأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً» یعنی در حق خود بد کنم و بدی روا دارم. «أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ» یا در حق مسلمانی بدی روا دارم. این ذکری بود که رسول الله صلی الله علیه وسلم به ابوبکر صدیق رضی الله عنه امر نمود تا آن را صبح و شام و قبل از خواب و با قرار گرفتن در بستر خواب بخواند.